

Curtea de Conturi Europeana: Șomajul de lunga durata în UE necesita actiuni mai specifice

Șomajul de lunga durata poate avea consecințe grave, atât pentru someri, cât și pentru creșterea economica și finanțele publice, dar, potrivit unui raport publicat de Curtea de Conturi Europeana, măsurile luate nu sunt suficient de bine direcționate.

Prin Fondul social european (FSE), UE a finanțat, începând din 2014, mai multe măsuri de promovare a accesului la locuri de muncă. Totuși, aceste măsuri FSE nu au fost întotdeauna adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale somerilor de lunga durata. Astfel, conform unui comunicat al Curții de Conturi Europene, auditorii recomandă Comisiei Europene să insiste ca statele membre să utilizeze o abordare individualizată pentru a ajuta somerii de lunga durata prin intermediul noului FSE+, care va acoperi perioada 2021-2027. De asemenea, recomandă Comisiei să evalueze eficacitatea măsurilor de "acces la locuri de muncă" care vizează somerii de lunga durata.

"Șomajul de lunga durata afectează structura noastră socială. Riscul de sărăcie, excluziune socială și chiar probleme de sănătate este mai mare în cazul somerilor. Curtea a constatat că, până în prezent, mulți someri de lunga durata au beneficiat de măsurile finanțate de UE, deși nu au fost concepute în mod specific pentru aceștia. Pandemia de COVID-19 ar putea exacerba problema șomajului de lunga durata. În opinia noastră, ar fi mai bine să se aplice o abordare individualizată tuturor somerilor de lunga durata, ca parte a politicilor naționale active în domeniul pieței forței de muncă", a declarat Lazaros S. Lazarou, membru al Curții de Conturi Europene responsabil pentru raport.

Persoanele care rămân fără un loc de muncă pe perioade mai îndelungate se confruntă cu probleme mai numeroase în găsirea unui loc de muncă deoarece își pierd motivația, încrederea și competențele. Conform celor mai recente date anuale disponibile, în anul 2020, 35% din cele 15 milioane de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă (5,3 milioane de persoane) din UE erau somere de cel puțin 12 luni. Consecințele economice ale pandemiei de COVID-19 ar putea exacerba această problemă.

În UE, statele membre sunt responsabile de politicile privind piața forței de muncă. FSE este principalul instrument financiar al UE prin care sunt sprijinite măsurile active luate de statele membre în domeniul pieței forței de muncă. În perioada 2014-2020, aproximativ 11,4 miliarde de euro au fost alocate pentru abordarea "accesului la locuri de muncă".

Auditorii au constatat că prin aceste măsuri privind "accesul la locuri de muncă" au fost finanțate diferite intervenții în perioada 2014-2020, de care au beneficiat mulți someri de lunga durata. Cu toate acestea, ei nu au fost vizati în mod specific. În schimb, au fost tratați ca făcând parte dintr-un grup mai mare care cuprinde toate categoriile de someri sau de persoane "defavorizate". Mai mult, în unele state membre măsurile FSE nu reflectau neapărat amploarea problemei.

De asemenea, auditorii au observat că, deși unele servicii publice de ocupare a forței de muncă au aplicat abordarea individualizată pentru somerii de lunga durata ca parte a politicilor lor naționale active în domeniul pieței forței de muncă, nu a existat o legătură clară între sprijinul FSE pentru "accesul la locuri de muncă" și măsurile care abordează nevoile specifice ale somerilor de lunga durata.

În plus, aceștia au constatat că este dificilă monitorizarea rezultatelor obținute de FSE pentru somerii de lunga durata, inclusiv din cauza unor deficiențe în cadrul sau de monitorizare și evaluare. Mai precis, lipsa unei categorii specifice de cheltuieli pentru diferite grupuri-tintă (cum sunt somerii de lunga durata) îngreunează nu numai stabilirea cuantumului fondurilor UE care au fost alocate măsurilor respective, ci și evaluarea rezultatelor și a

impactului masurilor asupra grupului-tinta.

Normele pentru noul instrument "FSE+" pentru perioada 2021-2027 aduc o serie de progrese, cum ar fi modalitatile de stabilire a profilului persoanelor aflate în cautarea unui loc de munca si de evaluare a nevoilor acestora. Cu toate acestea, auditorii invita Comisia sa insiste ca, la punerea în aplicare a noilor masuri din cadrul FSE+, statele membre sa aplice o abordare care sa vizeze în mod specific somerii de lunga durata si nevoile acestora, acolo unde problema este deosebit de acuta, deoarece exista mari disparitati la nivel national si regional. În plus, auditorii recomanda Comisiei sa evalueze eficacitatea masurilor de "acces la locuri de munca" care vizeaza somerii de lunga durata.

Începând din 2011, Comisia Europeana evalueaza politicile statelor membre în domeniul pietei fortei de munca prin procesul semestrului european. Pe baza analizei efectuate de Comisie, Consiliul adopta o serie de recomandari specifice fiecarei tari, solicitând statelor membre în cauza sa ia masuri specifice împotriva somajului de lunga durata, care sa includa o abordare individualizata. În 2016, aceasta abordare a fost sustinuta de o recomandare a Consiliului privind somajul de lunga durata.